

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 517/2010

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. decembra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť V. N., Z. T., zastúpeného advokátom JUDr. R. M., PhD., Advokátska kancelária ADVOKÁT, s. r. o., K., vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť V. N. o d m i e t a pre nedostatok právomoci.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 1. októbra 2010 doručená sťažnosť V. N., Z. T. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. R. M., PhD., Advokátska kancelária ADVOKÁT, s. r. o., K., vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“ alebo len „odporca“).

2. *Zo sťažnosti a z pripojených listinných dôkazov vyplýva, že „Sťažovateľ podal Okresnému súdu v Trebišove ešte v roku 1998 žalobu o vykonanie vhodných a primeraných opatrení na odvrátenie hroziacej škody, pričom konanie sa viedlo pod sp. zn. 13 C 718/98*

a konajúci súd 8. 10. 2003 vyhovel žalobe v celom rozsahu rozsudkom sp. zn. 13 C 718/1998-252. Po právoplatnom skončení uvedeného konania, kde odvolací Krajský súd v Košiciach potvrdil prvostupňové rozhodnutie rozsudkom zo 16. 3. 2004 sp. zn. 11 Co 10/2004-285 s právoplatnosťou dňom 7. 6. 2004. Vec však bola dovolacím rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. 5. 2005 postúpená na Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, Bratislava.

Napriek postúpeniu veci a povinnosti porušovateľa ústavného práva konať na zabezpečenie spoľahlivej a plynulej prevádzky elektroenergetického zariadenia a na zabezpečenie ochrany života a zdravia osôb a majetku podľa zákona o energetike č. 656/2004 Z. z. Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky dodnes nápravu nezjednálo.“.

3. Podľa sťažovateľa „Nesprávnym postupom porušovateľa základného práva je jeho absolútna nečinnosť v správnom konaní pri odstránení vedenia vysokého napätia, ktoré zjavne škodí zdraviu sťažovateľa a členov jeho rodiny.... Toto správne konanie dokonca porušovateľ ani nezačal, preto keď tak neurobil napriek výzve na odstránenie priedňahov z 29. 9. 2006, žalobca podal proti nemu podľa § 250t a nasl. Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov žalobu proti nečinnosti orgánu verejnej správy, ktorej Najvyšší súd SR 22. 6. 2010 uznesením sp. zn. 5 Sžnč 2/2010 vyhovel a uložil porušovateľovi povinnosť konať a rozhodnúť o návrhu navrhovateľa do 60 dní od doručenia uznesenia.“.

4. Sťažovateľ namieta, že orgány verejnej moci ani po viac ako 12 rokoch od začatia konania vo veci nerozhodli a ministerstvo napriek právoplatnému rozhodnutiu neodstránilo stav právnej neistoty sťažovateľa.

4. Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd takto rozhodol:

„Základné právo V. N. na prerokovanie veci bez zbytočných priedňahov upravené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení neskorších predpisov postupom Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky v správnom konaní porušené bolo.

Ministerstvu hospodárstva a výstavby Slovenskej republiky sa prikazuje, aby v správnom konaní V. N. konalo a rozhodlo bez zbytočných prietáhov.

V. N. sa priznáva finančné zadošťačenie vo výške 300 000,- €, ktoré mu je Ministerstvo hospodárstva a výstavby Slovenskej republiky povinné zaplatiť do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

V. N. sa priznáva náhrada trov konania, ktoré je Ministerstvo hospodárstva a výstavby Slovenskej republiky povinné zaplatiť ne účet právneho zástupcu sťažovateľa do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

1. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

2. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

3. Podľa čl. 131 ods. 2 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach podľa čl. 127 ústavy v trojčlenných senátoch. Senát sa uznáva nadpolovičnou väčšinou svojich členov.

4. Podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

5. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy

podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

6. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

7. Podľa § 250t ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že orgán verejnej správy nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom tým, že je v konaní nečinný, môže sa domáhať, aby súd vyslovil povinnosť orgánu verejnej správy vo veci konať a rozhodnúť. Návrh nie je prípustný, ak navrhovateľ nevyčerpal prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis.

8. Podľa § 250t ods. 4 OSP súd o návrhu rozhodne bez pojednávania uznesením. Ak súd návrhu vyhovie, vo výroku uvedie označenie orgánu, ktorému sa povinnosť ukladá, predmet a číslo správneho konania a primeranú lehotu, nie však dlhšiu ako tri mesiace, v ktorej je orgán verejnej správy povinný rozhodnúť. Súd môže na návrh orgánu verejnej správy túto lehotu predĺžiť. Nedôvodný alebo neprípustný návrh súd zamietne.

9. Podľa § 250u OSP za nedodržanie lehoty uvedenej v uznesení súdu podľa § 250t môže súd na opakovaný návrh účastníka, ak je správny orgán naďalej nečinný, uložiť pokutu do 3 280 €, a to aj opakovane. Pred rozhodnutím o pokute si súd vyžiada stanovisko nadriadeného správneho orgánu.

III.

1. Podstatou sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa o namietanom porušení práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov tým, že od roku 1998 (od podania žaloby sťažovateľom) nebol odstránený stav právnej neistoty sťažovateľa, a to aj napriek povinnosti uloženej odporcovi konať a rozhodnúť o jeho návrhu na základe

právoplatného rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 Cdo/190/2004 z 31. mája 2005 a uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 5 Sžnč 2/2010 z 22. júna 2010.

2. Ústavný súd zistil, že sťažovateľ podal 30. apríla 1998 na Okresnom súde Trebišov (ďalej len „okresný súd“) návrh na začatie konania o vykonanie primeraných a vhodných opatrení na odvrátenie hrozacej škody proti Východoslovenskej energetike, a. s., K. Rozsudkom z 8. októbra 2003 č. k. 13 C/718/1998-252 okresný súd návrhu sťažovateľa vyhovel. Na základe podaného odvolania Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom sp. zn. 11 Co/10/2004 zo 16. marca 2004 rozsudok prvostupňového súdu potvrdil.

O dovolaní proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 11 Co/10/2004 zo 16. marca 2004 rozhodol najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 1 Cdo/190/2004 z 31. mája 2005 tak, že zrušil rozsudok krajského súdu sp. zn. 11 Co/10/2004 zo 16. marca 2004, ako aj rozsudok prvostupňového súdu a konanie podľa § 104 ods. 1 OSP zastavil dôvodiac nedostatkom právomoci súdu (§ 7 ods. 1 OSP) vo veci konať a rozhodnúť a vec postúpil ministerstvu ako príslušnému správne orgánu.

3. Keďže ministerstvo podľa názoru sťažovateľa napriek povinnosti uloženej rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo/190/2004 z 31. mája 2005 vo veci nekonalo, sťažovateľ podal návrh podľa § 250t a nasl. OSP na začatie konania proti nečinnosti orgánu verejnej správy, o ktorom rozhodol najvyšší súd uznesením sp. zn. 5 Sžnč 2/2010 z 22. júna 2010 tak, že uložil ministerstvu povinnosť konať a rozhodnúť o návrhu sťažovateľa, a to do 60 dní od doručenia uznesenia najvyššieho súdu.

4. Ústavný súd vo vzťahu k namietanému postupu odporcu konštatuje, že vzhľadom na princíp subsidiarity, ktorý vyplýva z citovaného ustanovenia čl. 127 ods. 1 ústavy, môže ústavný súd poskytnúť ochranu konkrétnemu právu alebo slobode, porušenie ktorých je namietané, iba vtedy, ak sa ich ochrany fyzická osoba alebo právnická osoba nemôže domôcť v inom konaní pred súdnymi orgánmi Slovenskej republiky. Preto, pokiaľ je o ochrane sťažovateľom označeného základného práva alebo slobody oprávnený konať

alebo rozhodovať iný všeobecný súd, ústavný súd jeho sťažnosť už po predbežnom prerokovaní odmietne pre nedostatok svojej právomoci.

5. Súčasťou doterajšej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a predtým, ako podá sťažnosť ústavnému súdu, požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04).

6. V ustanoveniach § 250t a § 250u OSP je upravený osobitný druh konania v správnom súdnictve, a to konanie proti nečinnosti orgánu verejnej správy, v rámci ktorého sa fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že orgán verejnej správy nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom tým, že je v konaní nečinný, môže domáhať, aby súd vyslovil povinnosť orgánu verejnej správy vo veci konať a rozhodnúť. Ak súd návrhu vyhovie, vo výroku uvedie okrem iného aj primeranú lehotu, v ktorej je orgán verejnej správy povinný rozhodnúť. Pre prípad nedodržania lehoty uvedenej v uznesení súdu zo strany povinného orgánu verejnej správy citované ustanovenie § 250u OSP poskytuje účastníkovi právo podať opakovaný návrh podľa § 250t, na základe ktorého môže súd uložiť dotknutému orgánu verejnej správy pokutu, a to aj opakovane.

7. Vzhľadom na uvedené, ak sa sťažovateľ domnieva, že odporca je pri vybavovaní jeho návrhu naďalej nečinný, je nepochybné, že má možnosť obrátiť sa opakovaným návrhom na všeobecný súd.

8. Keďže právomoc všeobecného súdu v danej veci vylučuje právomoc ústavného súdu, bolo treba sťažnosť sťažovateľa pri jej predbežnom prerokovaní odmietnuť, tak ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

9. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších požiadavkách sťažovateľa uplatnených v jeho sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. decembra 2010